

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

Strandgatan 25
22100 Mariehamn
Tel.nr. (018) 25000 växel (018) 25127
Fax nr (018) 16595
Hemsida. www.mpn.aland.fi

BESLUT

Ärendenummer

MPN-02-5

Beslutsdatum

24.01.2006

Postningsdag

27.01.2006

Sökanden

Föglö Kommun
Tingsvägen 3
22710 Föglö

Ärende

Föglö kommun ansöker om miljötillstånd för avslutning av deponi på fastigheten Pellas RNr 1:5 i Stentorpa by i Föglö kommun i enlighet med avslutningsplan för deponin. Föglö kommuns avslutningsplan finns i dokumenten F116/15.01.2002 och F216/01.09.2005.

Verksamheten är tillståndspliktig enligt 11 § landskapslag (2001:30) om miljöskydd och miljötillstånd, nedan kallad miljöskyddslagen, och 6 kap. 18 § 2 mom. punkt c och 20 § punkt c i vattenlag (1996:61) för landskapet Åland, nedan kallad vattenlagen och 28b § 3 mom. landskapslag (1981:3) om renhållning, nedan kallad renhållningslagen. Deponins avslutning och efterbehandling följer av övergångsbestämmelserna i 5 kap. 31 § 3 mom. landskapsförordning (2001:76) om deponering av avfall, nedan kallad deponeringsförordningen.

Beslut

Miljötillstånd

Miljöprövningsnämnden beviljar Föglö kommun miljötillstånd för avslutning av deponi på fastigheten Pellas RNr 1:5 i Stentorpa by i Föglö kommun, se karta i bilaga 2, med stöd av 24 § i miljöskyddslagen.

Ersättning

Miljöprövningsnämnden har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § i vattenlagen. Nämnden beslutar att i tillståndet givna villkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan ersättningsgill skada som avses i 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen. Beslut om ersättning för miljöskador enligt 60 § miljöskyddslagen faller inte inom ramen för nämndens behörighet utan prövas av domstol.

Giltighet

Tillståndet gäller tillsvidare. Deponin kan endast anses som definitivt avslutad när landskapsregeringen utfört en slutbesiktning på platsen och meddelat tillståndsinnehavaren att den godkänner avslutningen, i enlighet med 27 § deponeringsförordningen. Efter att landskapsregeringen godkänt avslutningen skall tillståndsinnehavaren inkomma med en ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkoren gällande efterbehandlingsfasen dock så att revideringen skall ske senast 5 år från att detta beslut vunnit laga kraft. Till revideringen skall framställas utredning om täckningens utformning och skick, förslag till fortsatt kontrollprogram, sammanställning av analyser från utförda kontrollprogram, samt en uppföljning av anlagd lakvattenrening utgående från insamlade analysresultat.

Villkor

Tillståndsinnehavaren skall följa nedanstående villkor utfärdade med stöd av 25 och 26 §§ miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § och 6 kap. 23 samt 28e §§ vattenlagen samt 10 § deponeringsförordningen.

1. Avslutning och sluttäckning av deponin skall ske i enlighet med avslutningsplan i dokumenten F116/15.01.2002 och F216/01.09.2005 samt följa villkoren i detta beslut. En miljöplan för sluttäckning av deponin skall utföras och godkännas av tillsynsmyndigheten innan avslutningsarbetet får påbörjas. Deponin skall vara sluttäckt senast 31.12.2007 i enlighet med 31 § deponeringsförordningen.
22 § miljöskyddslagen, 31 § 3 mom. deponeringsförordningen, 4 kap. 7 § vattenlagen
2. Sluttäckning och utförda arbetsmoment skall dokumenteras under arbetets utförande. Planerad flyttning av avfallsmassor utanför området eller avlägsnande av farligt avfall skall ingå i miljöplanen och godkännas av tillsynsmyndigheten innan avfallet tas bort från området. Andra mottagare och behandlingsmetoder av avfallet skall dokumenteras och anmälas till tillsynsmyndigheten.
25 § punkt 2 miljöskyddslagen, 6 § deponeringsförordningen, 4 kap. 7 § vattenlagen
3. Deponins sluttäckning skall minst omfatta ett tätskikt av jordart med låg vattengenomsläpplighet, ett dräneringsskikt som är minst 0,5 meter tjockt samt en jordtäckning som är minst 1 meter tjock. För att upprätthålla en funktionell sluttäckningsyta skall skikt med dräneringar och separata lager med täckningsmaterial av olika kornstorlekar avskiljas med ett material avskiljande skikt.

Utformningen av tätskiktet på deponierna skall uppfylla kravet på att lakvatten som passerar tätskiktet inte överskrider 50 liter/m² per år för deponier som mottagit hushållsavfall/icke-farligt avfall. Den hydrauliska konduktiviteten för tätskiktet som utformas av jord/ler lager större än 200 mm skall därmed vara $0,4-1 \times 10^{-9}$ m/s utan dränsikt eller 5×10^{-9} m/s med dränsikt för att uppfylla kravet 50 liter/m² per år.

22 § och 25 § punkt 4 miljöskyddslagen, 5 § och 26 § deponeringsförordningen, 4 kap. 1, 2, 7-8 §§ vattenlagen

4. En miljöansvarig person skall finnas för avslutningsarbetet samt efterbehandlingsfasen och personens namn och kontaktuppgifter skall meddelas till tillsynsmyndigheten. Kontaktpersonen skall ansvara för att rapportering till myndigheten sker under hela avslutningsarbetet och efterbehandlingen.
23 § miljöskyddslagen, 28 § deponeringsförordningen
5. Efter sluttäckning utförts i enlighet med villkoren skall avvägning av deponin och inmätning av faktiska höjdförhållanden utföras så att framtida förändringar och sättningar i deponiernas yta kan följas.
28 § deponeringsförordningen
6. Tillståndsinnehavaren skall förhindra förorening av området genom att upprätthålla fungerande system för avledning av ytvatten, insamling och behandling av lakvatten samt skydd mot förorening av grundvattnet. Tillståndsinnehavaren är skyldig att vidta åtgärder för att förhindra utbredning och miljöeffekter från utsläpp av lakvatten. Olyckstillbud skall omedelbart åtgärdas.

Nackdiken, djupdräneringslager inklusive avledningsrör och dräneringsbrunnar skall utformas i enlighet med avvecklingsplan F116/15.01.2002, se uppbyggnaden i genomskärning i bilaga 3, så att en effektiv och kontrollerad lakvattenuppsamling kan ske.

Lakvattensystemets funktion skall säkerställas genom noggrant anläggande, kontinuerlig skötsel och övervakning av ansvarig person. Rotzonsanläggningen skall anläggas i enlighet med bilaga 4 och dimensioneras enligt tabell 1 i avvecklingsplan F107 (som ingår i dokument F116) med beaktande av följande;

- Dimensioneringen kan beakta de förändringar som detta besluts samtliga villkor leder till varvid storleken på rotzonens yta får planeras efter ny teoretisk lakvattenavrinning. Sådan förändring skall framföras i miljöplanen och godkännas av tillsynsmyndigheten.
- Botten på rotzonsanläggningen, tätskiktet, skall anläggas minst 25 cm över högsta grundvattennivån. Behandlingsytan skall bestå av minst 1 meter tjockt jordskikt för att undvika problem med att växternas rötter växer igenom tätskiktet.
- Då rotzonen renoveras skall det befintliga uppgrävda materialet hanteras kontrollerat och läggas inom deponins uppsamlade lakvattensystem eller föras till godkänd mottagare.

25 § 3 mom. miljöskyddslagen, 19 § deponeringsförordningen, 4 kap. 7, 8 och 8a §§ samt 5 kap. 9 § 1 mom. vattenlagen

7. Kontroll av lakvattnets, ytvattnets och grundvattnets tillstånd på och kring deponiområdet skall utföras kontinuerligt under efterbehandlingsfasen.

En kontrollplan skall upprättas och föras till tillsynsmyndigheten för godkännande innan avslutning av deponin sker. Kontrollplanen kan fogas till miljöplanen och lämnas till tillsynsmyndigheten som ett enda dokument. I kontrollplanen skall anges vilka åtgärder som vidtas då misstanke om att lakvattenförorening i yt- och grundvatten i området förekommer.

Kontrollplanen skall innehålla ett provtagnings- och analysprogram utgående från det förslag som upprättats i avslutningsplanen där åtminstone följande skall ingå;

- a) Prov på lakvattnets sammansättning (beskaffenhet) skall analyseras minst fyra (4) gånger per år jämt fördelat under hela året. Provtagning skall ske i minst två (2) provpunkter, en före och en efter rotzonsanläggningen så att reningsgraden kan beräknas utgående från provresultaten för basanalyserna totalfosfor (tot-P), totalkväve (tot-N), ammoniumkväve (NH₄-N), biologisk syreförbrukning (BOD₇) och kemisk syreförbrukning (COD_{Cr}). COD_{Cr} kan efter parallellanalys ersättas av TOC. Därtill skall åtminstone basanalyserna temperatur, pH, ledningsförmåga (konduktivitet), suspenderade ämnen, syrgas, klorid, kalium, bor och vattenflödet mätas.

Specialanalyser för lakvattenmarkörerna PAH (summan av carcinogena polyaromatiska kolväteföreningar), EOX (extraherbara halogenerade organiska ämnen), PCB (polyklorerade bifenyler), Fenol (främst nonylfenol), ftalater samt järn, kvicksilver, kadmium, bly, krom, nickel, mangan och koppar skall utföras en (1) gång varvid provresultatet utvärderas. De analyser som visar förhöjda halter vid provtagningen skall fortsättningsvis provtas 1-2 ggr per år och de övriga tas som stickprover vid behov eller minst omväxlande vart tredje (3:dje) och vart femte (5:te) år.

- b) Ytvatten skall provtas på samma sätt som lakvattnet i punkt a. Provtagning av basanalyserna skall ske i minst en (1) provpunkt fyra (4) gånger per år. De specialanalyser som visat förhöjda värden vid utvärderingen av första provtagningen skall utföras en (1) gång per år i en (1) provpunkt och de övriga specialanalyserna provtas vid behov eller minst omväxlande vart tredje (3:dje) och vart femte (5:te) år. BOD₇ mäts endast två (2) ggr per år, en gång på vintern och en gång på sommaren. Vid misstanke om att förorenat lakvatten breder ut sig i omgivningen skall fler provpunkter analyseras i enlighet med ovanstående.
- c) Grundvatten skall provtas på samma sätt som lakvattnet i punkt a med undantag av vad som stadgas om mätning av vattenflödet, BOD₇, totalkväve och totalfosfor, vilka inte provtas i grundvatten. Grundvattennivån skall alltid fastställas vid provtagning. Provtagning skall ske i minst tre (3) provpunkter två (2) gånger per år och de specialanalyser som visat förhöjda värden vid utvärderingen av första provtagningen skall därefter utföras en (1) gång per år och de övriga specialanalyserna analyseras vid behov eller minst omväxlande vart tredje (3:dje) och vart femte (5:te) år. Grundvattenrören skall vara installerade enligt godkänd praxis så att provuttagning kan ske korrekt och tillförlitligheten för analysresultaten säkerställas. Tillsynsmyndigheten skall godkänna utformningen innan provuttag sker.

Prov skall tas med iakttagande av god laboratorised under förhållanden som är representativa för verksamheten och av provtagare som är godkänd av tillsynsmyndigheten. Proven skall analyseras av ett ackrediterat laboratorium (ISO 9000, En 45000, ISO/IEC 17025 eller motsvarande) och följa den provtagningsmetodik som anges i kontrollprogrammet.

Kontrollprovtagningen skall sammanställas och utvärderas årligen och därefter skickas till tillsynsmyndigheten tillsammans med en lista över eventuella åtgärder som vidtagits.

25 § 1 mom., 26 § 3 mom. miljöskyddslagen, 28e § renhållningslagen, 10 § deponeringsförordningen

8. Samtliga dokument, journaler och utredningar som utförs under avslutningsarbetet skall tillställas landskapsregeringen för utvärdering. Därefter utför landskapsregeringen slutbesiktning och tar beslut om godkännande av avslutningen.

27 § deponeringsförordningen

9. Efterbehandlingsfasen pågår tills landskapsregeringen meddelar att så inte längre krävs med beaktande av den tid under vilken deponin kan utgöra en risk för miljön.

28 § deponeringsförordningen

Miljöberättelse och miljökonsekvensbedömning

Den information som enligt 5 § LF (2000:10) om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar skall ingå i en sådan miljöberättelse som enligt 2 § samma förordning skall utföras till underlag för detta beslut finns i bilaga 5.

Beslutsmotiveringar

Ålands miljöprövningsnämnd har granskat ansökan om miljötillstånd och prövat förutsättningarna för tillstånd enligt landskapslagen (2001:30) om miljöskydd samt miljötillstånd och den övriga lagstiftning som nämns i 11 § samma lag. I avgörandet har miljöprövningsnämnden även beaktat vad som bestämts om skydd av allmänna och enskilda intressen och bestämmelserna i landskapslagen (1998:82) om naturvård. Verksamhetens miljökonsekvenser har redovisats i miljöberättelsen i detta beslut. Miljöprövningsnämnden konstaterar att verksamheten med iakttagande av de i tillståndet givna villkoren uppfyller förutsättningarna för tillstånd i 22-23 §§ miljöskyddslagen, 6 kap. 4 § vattenlagen samt 28d § renhållningslagen.

Tillståndet har med stöd av 25 och 26 §§ miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § och 6 kap. 23 samt 28 §§ vattenlagen, 28e § renhållningslagen samt 10 § deponeringsförordningen förenats med sådana villkor som är nödvändiga för att förutsättningarna för tillstånd skall vara uppfyllda. Vid fastställande av villkor har de allmänna miljöskyddsprinciperna beaktats i den mån det inte har ansetts oskäligt att uppfylla dem.

Föglö kommun har ansökt om avslutning enligt den tidsplan som angivits i 31 § deponeringsförordningen. Miljöprövningsnämnden konstaterar att datumet när sluttäckning skall ha skett i enlighet med denna paragraf har ändrats genom förordning 52/2004 under beredningen av ärendet. Tidpunkten för när deponin skall vara sluttäckta fastställs i beslutet till 31.12.2007 i enlighet med förordningen.

Prövning av platsvalet för avslutningen av befintlig deponi sker enligt 4 kap. 6 § vattenlagen. För befintlig deponi kan dock göras avsteg från förordningens krav på lämplig lokalisering enligt 31 § deponeringsförordningen. Föglö kommun har tillställt miljöprövningsnämnden erforderlig avslutningsplan för verksamheten och uppfyller därmed kriterierna för tillstånd att avsluta verksamheten enligt övergångsbestämmelserna i 31 § deponeringsförordningen.

Området där deponin är belägen utgör inget vattenskyddsområde enligt 5 kap. 3 § vattenlagen. Området är inte heller föremål för några sådana kvalitetsnormer som avses i 5 kap. 4 § samma lag. Enligt 4 kap. 7 § vattenlagen är sökanden skyldig att iaktta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar samt iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa risk för försämring av vattenkvalitet. Enligt 4 kap 8 § vattenlagen är utsläpp till grundvatten av vissa farliga ämnen förbjudet. Genom 1 § vattenförordning (1996:77) för landskapet Åland krävs tillstånd för att till ytvatten få släppa ut vissa farliga ämnen. Verksamhetsutövaren åläggs i tillståndsvillkor att anlägga ett system för avledning av ytvatten, avledning av lakvatten till rening i rotzonsbädd samt att skydda mot förorening av grundvattnet genom att anlägga grundvatten rör för kontinuerlig uppföljning. Miljöprövningsnämnden beslutar att de minimikrav som skall gälla är separerande avledning av ytvatten, hantering av lakvatten som är möjlig att kontrollera samt tekniska krav på behandlingen av lakvattnet genom konstgjord infiltration i rotzon. Rotzonsanläggningen reducerar och retarderar belastande näringsämnen, syreförbrukande substanser, metaller samt organiska miljöfarliga ämnen som annars sprids i vattenmiljön. Kraven på skyddsåtgärder har ställts så att grundvattnet och vattenmiljön i omgivningen skadas så litet som möjligt och hålls i ett så naturligt skick som möjligt varvid nyttan att avsluta deponin på området befins överstiga den olägenhet verksamheten riskerar att medföra för vattenmiljön i omgivningen.

Nämnden har beslutat att vid avslutningen skall ett krav på tätskiktets genomsläpplighet på maximalt 50 liter per m² och år gälla för deponier som mottagit hushålls- avfall eller icke farligt avfall. För att uppnå detta skall tätskiktet utformas så att jord/lerlager större än 200 mm uppfyller en hydraulisk konduktivitet om 0,4 - 1 x 10⁻⁹ m/s utan dränskikt eller 5 x 10⁻⁹ m/s med dränskikt. Ett dräneringsskikt måste konstrueras ovanpå tunna tätskikt, dels för att den hydrauliska gradienten inte skall bli för stor och dels för att vattentrycket på tätskiktet inte skall bli för stort. Då kravet på en genomsläpplighet om 50 liter per m² och år uppfylls för tjocka tätskikt av jord/lera kan dränskiktet utgå i enlighet med 25 § 3 mom. miljöskyddslagen. Kravet utgör en skäligen skyddsåtgärd för att förebygga att olägenhet för miljön uppstår.

En miljöplan, där alla riskmoment och miljökonsekvenser av det praktiska arbetsutförandet identifieras och specificeras, skall utarbetas för verksamheten i enlighet med 26 § 1 mom. miljöskyddslagen. I miljöplanen skall tydligt framgå eventuella planer på sortering och bortforsling av avfall och farligt avfall från området. Andra avfallsmottagares och transportörers tillstånd att ta emot, behandla eller transportera avfall skall i sådana fall uppvisas. Likaså skall kritiska punkter vid avfallshandlingen och riskmomenten med att flytta avfallsmassor inom området vid sluttäckningen anges på förhand.

En kontrollplan skall upprättas och godkännas av tillsynsmyndigheten i enlighet med 26 § 3 mom. miljöskyddslagen. Provtagning och analys av yt-, grund- och lakvatten skall utföras för att kontrollera att lakvatten inte läcker ut och riskerar att försämma vattenkvaliteten och miljön i omgivningen. Detaljerade uppgifter om vilken provtagare som anlitas, ackreditering av laboratoriet samt analysmetodik som används, skall också tydligt anges. Uppgifterna krävs för att man på ett riktigt och trovärdigt sätt skall kunna kontrollera om eventuell spridning av lakvatten sker. Med iakttagande av villkoren om att upprätta miljö- och kontrollplaner finner nämnden

att avslutningen av deponin inte leder till någon sådan effekt som avses i punkterna 1-4 i 22 § miljöskyddslagen.

Miljöprövningsnämnden konstaterar att sökanden uppvisat tillräcklig organisation, sakkunskap och solvens för att förutsättningarna för tillstånd enligt 23 § miljöskyddslagen skall anses vara uppfyllda och beviljar Föglö kommun miljötillstånd för avslutning av deponin i Stentorpa by.

Tillämpade lagrum

Tillämpade lagrum finns i detta besluts text.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift enligt avgiftsstadga. Avgiften faktureras separat.

Avstjälningsplats för vanligt avfall (3364 € -50 %*)	€	1682
Annonskostnad Ålandstidningen	€	0
Annonskostnad Nya Åland	€	0
<hr/> Totalt	€	1682

*avgiften har reducerats med 50 % då ärendet gäller väsentlig omställning av verksamhet.

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Karta över nuvarande deponi i Stentorpa by, Föglö
3. Skärningsritning F 107.102 för täckningens uppbyggnad
4. Detaljritning för rotzonsanläggningen F 216.103
5. Miljöberättelse
6. Besväransvisning

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras i Ålands miljöprövningsnämnds ärendeakt.

Underskrifter

Lars Janlöv
Ordförande

Erica Sjöström
Föredragande

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ansökan har anhängiggjorts hos Ålands miljöprövningsnämnd 06.03.2002.

Kungörelse av ansökan

Ansökan kungjordes under tiden 21 oktober – 11 november 2005 på Föglö kommuns samt Ålands landskapsregerings anslagstavlor. Kungörelsen har delgivits alla kända sakägare enligt sändlista. I kungörelsen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Utlåtanden

Miljöprövningsnämnden har inte begärt några utlåtanden. Ärendet är av sådan art att Ålands landskapsregering inte innehar särskild sakkunnig kompetens som skulle tillföra ärendet något utöver det som framkommer i beslutstexten. De beslut som landskapsregeringen tidigare fattat i ärendet har inkluderats i kungörelsen.

Miljötillståndets sökanden är den kommun som innehar deponin och den kommun där deponin är placerad varvid deras utlåtande utgår.

Yttranden

Inga yttranden har inkommit under kungörelsetiden.

Förklaring

Förklaring har inte begärts av sökanden då inte några yttranden inkommit under kungörelsetiden.

Kungörelse av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet kungörs på Föglö kommuns samt Ålands landskapsregerings anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet respektive Ålands landskapsregerings registratörskansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på Ålands miljöprövningsnämnds hemsida, www.mpn.aland.fi. I kungörelsen framgår att sakägare kan anföra besvär över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.

MILJÖBERÄTTELSE

Deponin i Stentorpa är placerad i ett område där grundvattnet normalt befinner sig på en hög nivå och öppen grundvattenyta finns bl.a. söder om deponin i de s.k. "sjöarna". "Sjöarna" betecknades som Damm III.8, Stentorpa i naturvårdsinventeringen 1973 i Föglö utförd av Håkan Kulves för landskapet. Området klassificerades till III-klass d.v.s. område som har vissa naturvårdsvärden vilka ur naturvårdssynpunkt bör betraktas som anmärkningsvärda. Man har dock funnit att inom klass III områden dominerar inte naturvårdsintressena klart över de ekonomiska intressena varför detaljinventeringar och noggranna avvägningar bör avgöra områdets fortsatta behandling. Området består av barrskog och är lämplig häckningsterräng för stora rovfåglar.

Förutom deponin finns en gammal deponi, en skjutbana, täktverksamhet, en vägstation med upplag av grus och asfalt samt muddermassor från Degerby hamn i och i närheten av tillrinningsområdet till "sjöarna". "Sjöarna" har varit under utredning som dricksvattentäkt då man försökt lösa bristen på dricksvatten i området kring Degerby. Deponin ligger dock i samma sprickzon som "sjöarna" varvid anläggande av borrbrunnar befunnits vara för riskfullt och man anlade istället en jordbrunn i pilotprojektet "Utredning beträffande möjligheterna att anlägga en vattentäkt i Stentorpa, Föglö" av Magnus Eriksson år 2000. Förutom den låga kapaciteten på brunnen, endast 500 liter per timme mot förväntade 2000 liter per timme, fann man också att flertalet av verksamheterna i området måste stoppas för att projektet skulle kunna genomföras. År 1994 har man försett nuvarande deponi med ett 0,5 meter tjockt lerlager i botten och på sidorna varvid allt lakvatten har samlats upp och avletts norr om deponin. Dräneringsdiket från "sjöarna" leds förbi deponin och fortsätter idag norrut med lakvattnet och leder efter ca 1100 meter ut i Hässlöfjärden. Det finns en "vattendelare" mellan deponin och "sjöarna" som borde fungera som ett naturligt hinder mot att lakvatten läcker söderut mot "sjöarna". Nivåskillnaden från vattendelaren till lakvattendiket norr om deponin är 0,7 meter vilket betyder att ytvatten och lakvatten under normala förhållanden strömmar norrut. Emellertid är nivåskillnaden mellan sjöarna och diket just söder om deponin endast 0,3 meter och längre perioder med en nivåskillnad under 0,3 meter kan medföra ändringar i grundvattenströmningen.

Vid provtagning av ytvatten och grundvatten under pilotprojektet har man funnit att brunnar i närheten av deponin hade förhöjda kloridhalter. Vattenprover tagna från pilotbrunnen visade dessutom på att grundvattnet i området hade förhöjda halter fluorid, permanganat, järn och mangan.

Vid behandling av Stentorpa deponis avslutningsplan har Föglö kommun inte uppgett att "sjöarna" i närområdet skall användas till täkt av dricksvatten. Miljöpåverkan av deponin skall dock alltid begränsas i så stor utsträckning som möjligt med bästa användbara teknik till ekonomiskt rimliga kostnader varvid en helhetsbedömning görs vid utverkande av ett miljötillstånd för avslutningen av deponin.

Erica Sjöström, Miljöhandläggare

BESVÄRSANVISNING

Besvär över lagligheten av Ålands miljöprövningsnämnds beslut kan anföras av sakägare hos Ålands förvaltningsdomstol senast trettio dagar räknat från den dag då beslutet delgavs ändringssökanden.

En sakägare anses ha blivit delgiven beslutet sju dagar efter den dag som anges som postningsdag i beslutet om något annat inte framgår av ett mottagningsbevis.

Av besvärsskriften skall framgå:

- ändringssökandens namn, hemkommun, postadress och telefonnummer
- vilket beslut besväret gäller, på vilken punkt i beslutet som ändring söks, vilka ändringar som borde göras och på vilken grund besväret anföras.

Om det är en laglig representant för ändringssökanden eller ett ombud som för ändringssökandens talan, eller om besvärsskriften har satts upp av någon annan, skall också dennes namn och hemkommun uppges i besvärsskriften.

Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden eller av dennes lagliga representant eller ombud. Ombudet skall bifoga en fullmakt till besvärsskriften.

Till besvärsskriften skall beslutet i original eller en kopia av beslutet bifogas. Dessutom skall de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden bifogas, om dessa inte redan tidigare har lämnats till Ålands miljöprövningsnämnd.

Besvärsskriften skall lämnas till:

Besöksadress: Ålands förvaltningsdomstol
Torggatan 16
Mariehamn

Postadress: Ålands förvaltningsdomstol
PB 31
AX-22 101 Mariehamn

Telefon: 010 3650265